

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/78/2024
Identifikačné číslo spisu:	8122206579
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8122206579.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 1/ E. A., narodenej XX. Z. XXXX, K., K. XXX/XX, 2/ G. E., narodenej X. U. XXXX, K., K. XXXX/XX, obe zastúpené Advokátska kancelária BABIN, PETKO & partners, s. r. o., Prešov, Hlavná 2885/29, IČO: 47 253 177, proti žalovanému B. S.X., narodenému XX. U. XXXX, K., R. XXXX/XX, zastúpenému Studio Legale, s. r. o., Bratislava, Galandova 1153/3, IČO: 36 811 874, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/52/2022, o dovolaní žalobkýň 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. januára 2024 sp. zn. 9Co/12/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. januára 2024 sp. zn. 9Co/12/2023 a rozsudok Okresného súdu Prešov z 5. októbra 2022, č. k. 11C/52/2022 - 38 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“) rozsudkom z 5. októbra 2022, č. k. 11C/52/2022 - 38 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyne domáhali určenia, že do dedičstvo po ich rodičoch, a to T. L. a B. L. patrí podiel (každému z nich) 1 k parcelám CKN XXXX/X, CKN XXXX/X a CKN XXXX/XX, znázornených na Geometrickom pláne č. 17/2019 z 9. augusta 2019, geodeta P. L. N., žalovanému priznal voči žalobkyniam nárok na náhradu trov konania, vrátane predchádzajúceho konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/32/2019, ako aj na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 9Co/24/2021 a žalobkyniam nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal. Vykonaným dokazovaním zistil, že 14. marca 1973 bola uzavretá a jej účastníkmi podpísaná písomná kúpna zmluva medzi predávajúcimi Z. a B. A. a kupujúcimi B. a T. L., keď v bode 1 zmluvy bolo uvedené, že predávajúci odpredávajú časť nehnuteľnosti zapísanej v Protokole č. 2867 k mpč. XXXX/a pod B3/a, b, ale len časť, ktorá zostala po odobratí plochy pre tehelné a ktorá je podľa EN označená parcelou č. XXXX o výmere 297 m² ako neplodná plocha, č. ev. listu 145 za kúpnu cenu 500,- Kčs. V bode 2 zmluvy je uvedené, že kupujúci kupujú nehnuteľnosť opísanú v bode 1 tak, ako im ju predávajúci v prírode odovzdali, v bode 4 bolo dohodnuté, že všetky dávky a poplatky vyplývajúce z tejto zmluvy budú znášať kupujúci a v bode 5 je obsiahnutý súhlas predávajúcich k tomu, aby si kupujúci usporiadali aj vlastnícke vzťahy k prevádzanej nehnuteľnosti podľa skutočného odovzdania v

prírode. Ďalej zistil, že 2. februára 1973 bol vyplnený dotazník a čestné vyhlásenie pre registráciu vyššie uvedenej zmluvy, v ktorom MsNV v Sabinove nemalo voči prevodu žiadne námietky, pričom žalobkyne zhodne uviedli, že tento dotazník a prípravu na registráciu zmluvy vybavovali ich rodičia, k registrácii však nedošlo z finančných dôvodov, keďže za registráciu bolo potrebné zaplatiť poplatok, na ktorý nemali finančné prostriedky.

1.1. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že Rada MsNV v Sabinove, odbor výstavby, vydala 5. septembra 1973 pod č. Výst. 781/1973 B. L. rozhodnutie o povolení výstavby garáže na parcelu č. XXXX, k. ú. K., garáž bola postavená v roku 1973, má súpisné číslo XXXX, je postavená na parcele CKN XXXX/X a jej výlučnou vlastníčkou sa stala pôvodná žalobkyňa T. L. dedením 26D/1369/03, čo vyplýva z LV č. XXXX, k. ú. K. Ide o dedenie po manželovi B., zomrelom XX. A. XXXX. Z dedičského rozhodnutia 26D/1369/03, Dnot 183/03 z 11. mája 2004 vyplývalo, že predmetom dedenia, pokiaľ ide o nehnuteľnosti po poručníkovi, bol len podiel 1 spomínanej garáže. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom sporu sú parcely, ktoré sú znázornené na Geometrickom pláne P. Ľ. I. N. č. 17/2019 z 9. augusta 2019, overeného 13. septembra 2019, ako parcely č. XXXX/X - záhrada o výmere 278 m², č. XXXX/X - zastavaná plocha o výmere 24 m² a č. XXXX/XX - zastavaná plocha o výmere 256 m², keď parcely KN XXXX/X a XXXX/X vznikli z parcely EKN XXXX zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. K. a parcela č. XXXX/XX vznikla z parcely CKN XXXX/XX zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. K. a podľa tvrdenia žalobkýň tieto parcely boli predmetom kúpnej zmluvy z roku 1973. Parcela CKN XXXX/XX o výmere 258 m² je zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. K. vo výlučnom vlastníctve žalovaného na základe Kúpnej zmluvy V-880/2019 a parcela EKN XXXX - orná pôda o výmere 311 m² je zapísaná na LV č. XXXX, k. ú. K. vo výlučnom vlastníctve žalovaného na základe Kúpnej zmluvy V1142/2019. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v tomto spore sa nerieši to, či žalovaný je alebo nie je vlastníkom sporných pozemkov, ale to, či manželka L. boli ich spoluvlastníkmi v čase svojej smrti. Poukázal na to, že aj v predchádzajúcom rozsudku súd nikde nekonštatoval, že by predávajúci A. neboli vlastníkami sporných pozemkov, súd to ani nepreveroval a nezisťoval, keďže predmetom sporu bolo posúdenie, či kupujúci - manželka L. nadobudli vlastnícke právo k sporným pozemkom vydržaním. V tejto súvislosti žalobkyne navrhli doplniť dokazovanie výsluchom žalovaného a keďže pre súd bolo zásadné zistenie, či držba nehnuteľností právny predchodcami žalobkýň bola oprávnená od roku 1973 do 1. januára 1992, tak výsluch žalovaného, ale aj ďalšieho navrhnutého svedka - likvidátora Východoslovenských tehelní, š. p., od ktorého kupovali nehnuteľnosti právni predchodcovia žalovaného, bol pre súd irelevantný, keď súd neriešil to, či žalovaný legitímne nadobudol vlastníctvo k sporným pozemkom (teda od ich skutočných vlastníkov), ale to, či ich rodičia sa stali ich vlastníkami titulom vydržania, keďže iný právny titul v ich prípade neprichádzal do úvahy a skúmal len to, či držba pozemkov manželmi L. bola oprávnená a oprávnenosť držby vyhodnocoval predovšetkým z obsahu kúpnej zmluvy a skutočnosti, že ju neregistrovali. Išlo teda o okolnosti, o ktorých nemôže mať svedok, ale aj žalovaný žiadne vedomosti a preto nemal dôvod doplniť dokazovanie podľa návrhu žalobkýň.

1.2. Súd prvej inštancie uviedol, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy bol upravený spôsob nadobudnutia vlastníctva pri kúpe v § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. júla 1969 do 31. decembra 1982) tak, že k zmluve o prevode nehnuteľností je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom a vlastníctvo prechádzalo registráciou zmluvy. Dospel k záveru, že ak sa kupujúci (právni predchodcovia žalobkýň) ujali v roku 1973 držby pozemku na základe kúpnej zmluvy, ktorá nebola registrovaná štátnym notárstvom, hoci zákon takúto registráciu vyžadoval, nemohli byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že sú ich vlastníkami, aj keď subjektívne mohli byť o svojom vlastníctve presvedčení, nakoľko požiadavka na registráciu zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnosti bola v Občianskom zákonníku jasne a jednoznačne vymedzená v § 134 ods. 2. Zdôraznil, že to, že v tomto prípade nepostačovala pre dobromyseľnosť držby len písomná kúpna zmluva a teda, že kupujúci nemohli byť dobromyseľní, že im kúpené pozemky patria, je zrejmé aj z bodu 5 kúpnej zmluvy, keď samotní predávajúci v zmluve im dali súhlas na usporiadanie vlastníctva k predmetným pozemkom a právni predchodcovia žalobkýň si preto museli byť vedomí toho, že je nejaký problém so zápisom vlastníctva a že je potrebné toto vlastníctvo vysporiadať. Poukázal tiež na to, že samotní právni predchodcovia žalobkýň začali vybavovať registráciu zmluvy, teda museli alebo minimálne mali vedieť, že k prevodu vlastníctva dochádza až registráciou zmluvy a to, že registráciu nedotiahli do konca len z dôvodu, že pre

finančné problémy nemali z čoho zaplatiť poplatok za registráciu je irelevantné, ale aj táto skutočnosť nabúravala tvrdenie o ich dobromyseľnosti pri nadobúdaní pozemkov.

1.3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že spochybneniu oprávnenej držby nasvedčuje aj aktuálne tvrdenie žalobkýň o tom, že parcely CKN XXXX/X a XXXX/X vznikli z mpč. XXXX, ktorej nepochybne v čase kúpy v roku 1973 boli vlastními predávajúcimi A., avšak v kúpnej zmluve zo 14. marca 1973 sa neuvádzala ako predmet prevodu mpč. XXXX, ale celkom iná parcela mpč. XXXX/a a ak teda v zmluve bola nesprávne stotožnená predávaná parcela a bol zjavný rozpor pri označení predmetu kúpy, ktorý bol označený jednak ako parcela EKN XXXX a jednak ako mpč. XXXX/a, kúpna zmluva s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť absolútne neplatná, preto sa nedá vylúčiť ani to, že práve to bol dôvod, prečo zmluva nebola registrovaná na Štátnom notárstve, keďže pre súd prvej inštancie vyznelo nie pravdepodobné tvrdenie žalobkyne, že to bolo z finančných dôvodov, keďže poplatok na registráciu musel byť veľmi nízky, vzhľadom na nízku kúpnu cenu a keďže bolo preukázané, že kupujúci túto registráciu vybavovali, ale napokon k registrácii zmluvy nedošlo. Uzavrel, že pre absenciu oprávnenej držby právnymi predchodcami žalobkýň v dôsledku neregistrovania kúpnej zmluvy z roku 1973 nemohlo dôjsť k vydržaniu sporných pozemkov a žalobu zamietol. Pre úplnosť dodal, že vo vzťahu k parcele CKN XXXX/XX, ktorá ani nebola predmetom kúpnej zmluvy jednoznačne chýbala dobrá viera kupujúcich a to aj v prípade, ak by bolo preukázané tvrdenie žalobkýň, že predávajúcim im v prírode ukázali ako predmet prevodu aj tento pozemok, nakoľko ten má takmer tú výmeru ako pozemok uvedený v zmluve a už táto skutočnosť jednoznačne vylučuje dobromyseľnosť kupujúcich, keď v zmluve bola jasne uvedená nielen výmera kupovaného pozemku (297 m²), ale tiež číslo parcely (XXXX) a pri bežnej opatrnosti teda kupujúci sa nemohli domnievať, že kupujú aj ďalšiu parcelu (XXXX/XX) a dokonca o 258 m² viac. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkýň rozsudkom z 23. januára 2024 sp. zn. 9Co/12/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal voči žalobkyniam nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd potvrdenie napadnutého rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou (§ 387 ods. 1 CSP) a vzhľadom na presvedčivé a zákonu zodpovedajúce dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP), na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku doplnil, že súd prvej inštancie správne zameral ťažisko dokazovania o nadobudnuté vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam právnymi predchodcami žalobkýň na titul, od ktorého žalobkyne držbu týchto nehnuteľností odvodzujú, keď týmto titulom by mala byť kúpna zmluva zo 14. marca 1973 a v tejto súvislosti bol vyhotovený aj dotazník a čestné vyhlásenie súvisiace s registráciou predmetnej kúpnej zmluvy (o čo sa mali postarať podľa zmluvy právní predchodcovia žalobkýň), avšak registrácia tejto zmluvy štátnym notárstvom vykonaná nebola, hoci je nepochybné, že zákon túto registráciu vyžadoval pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Táto zákonná požiadavka vyplývala z § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy, pričom toto zákonné ustanovenie vyslovene určovalo, že vlastníctvo na nadobúdateľa prechádza registráciou zmluvy. Konštatoval, že v tejto súvislosti pri právnych úvahách sa súd prvej inštancie riadil prevažujúcou judikatúrou, ktorá upravuje otázku dobromyseľnosti držby v súvislosti s možným nadobudnutím vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním, (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/283/2009), z ktorých jednoznačne vyplýva, že pre naplnenie zákonnej požiadavky dobrej viery - dobromyseľnosti pri užívaní nehnuteľností je potrebné naplnenie zákonných podmienok týkajúcich sa registrácie zmluvy a nedostatok vedomostí účastníkov zmluvy v tomto smere nemôže založiť dobromyseľnosť pri užívaní predmetných nehnuteľností, teda eventúálny právny omyl v tomto smere nemôže byť ospravedlniteľným dôvodom pre absenciu registrácie zmluvy. Na základe toho konštatoval, že pokiaľ právní predchodcovia žalobkýň opomenuli registráciu tejto zmluvy napriek tomu, že takáto požiadavka zákona existovala, pričom pri primeranej opatrnosti o tejto zákonnej náležitosti mohli byť a mali byť informovaní, vylučuje táto okolnosť dobromyseľnosť pri užívaní predmetnej nehnuteľnosti a v tejto súvislosti zdôraznil, že právní predchodcovia žalobkýň mali k dispozícii dotazník a ďalšie doklady k registrácii zmluvy, boli si vedomí svojej zmluvne dojednanej povinnosti sa o registráciu postarať, avšak z neznámych dôvodov tak neurobili, teda neboli dobromyseľní v otázke nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným

nehnuteľnostiam so zreteľom na naozaj všetky okolnosti.

2.1. Argumentáciu žalobkýň spočívajúcu v tom, že pokiaľ ide o parcelu č. XXXX/XX, mala byť táto posudzovaná iným spôsobom ako ďalšie dve parcely, ktoré sú predmetom tohto konania (parcely č. XXXX/X a parcela č. XXXX/X), vyhodnotil ako bez právneho významu, pretože žaloba bola postavená na dobromyseľnosti a nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním právnych predchodcov žalobkýň práve na základe právneho titulu, ktorým mala byť kúpna zmluva zo 14. marca 1973 a toto iné nazeranie na eventuálny vznik vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobkýň k tejto nehnuteľnosti nemá podklad v dokazovaní vykonanom na súde prvej inštancie, a taktiež nie je možný iný prístup k posudzovaniu tejto parcely uvedený v odvolaní žalobkýň. Zdôraznil, že od začiatku konania žalobkyne opierali vydržanie a vznik vlastníckeho práva k všetkým parcelám, ktoré sú predmetom konania o jeden dôvod a to uvedenú kúpnu zmluvu a inú verziu vzniku vlastníckeho práva k parcele KN XXXX/XX v konaní preukázaná nebola, tento spôsob nekvalifikuje ani samotné odvolanie a v závislosti od týchto úvah nie je vlastne preukázaný ani titul vstupu do držby k tejto parcele zo strany právnych predchodcov žalobkýň, a preto zamietnutie žaloby vo vzťahu k tejto parcele je o dôvodnejšie. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobkyne (ďalej aj „dovolateľky“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) a 421 ods. 1 písm. a) CSP. Namietali, že súd prvej inštancie nepripustil navrhované dôkazy napriek tomu, že tieto návrhy reagovali na dupliku žalovaného a tým im nebolo umožnené na argumenty žalovaného reagovať. Tvrdili, že dôkazy smerovali k vyvráteniu tvrdení žalovaného o nadobudnutí vlastníctva k predmetu sporu rodičmi žalobkýň v rozpore so zákonom. Boli názoru, že práve identifikácia predmetu kúpy - snímok z pozemnoknižnej mapy, pozemková mapa, pozemnoknižná zápisnica boli dôkazy o pôvodnom zápise parcely na právnych predchodcov - predávajúcich manželov A. o situovaní pozemku, ktorý vlastnili predávajúci, umiestnení pozemku v prírode odovzdané rodičom žalobkýň, potvrdenie mesta K. o platení dane za nehnuteľnosti, výsluch svedka - likvidátora Východoslovenských tehelní, n. p. Košice, na preukázanie o legitímnej držbe pozemku právny predchodcami žalobkýň. Preto nesúhlasili s odôvodnením súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd, že predmetom konania nebolo nadobudnutie vlastníctva žalovaným, keď návrhy žalobkýň smerovali práve k preukázaniu opodstatnenosti ich nároku a dôkazy mali odstrániť akékoľvek pochybnosti o tom, že rodičia žalobkýň užívali nehnuteľnosti dobromyseľne, nerušene, po dobu viac ako 10 rokov, nielen z ich subjektívneho presvedčenia, ale aj z objektívneho hľadiska (zaplatenie kúpnej ceny predávajúcim, platenie daní mestu K., žiadna výzva likvidátora resp. iného subjektu o vypratanie pozemku, stavebné povolenie býv. MÚ Sabinov na výstavbu garáže).

3.1. Argumentácia žalobkýň k ustanoveniu § 421 ods. 1 písm. a) spočívala v apelácii na judikatúru vyšších súdnych inštancií (predovšetkým nálezy Ústavného súdu SR), ktoré vychádzajú pri posudzovaní dobromyseľnosti, ako jednej z podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, podporujúc zákonnú intenciu, uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom so stavom vlastníckym. Namietali, že v rozhodnutiach vyšších súdnych autorít sa opúšťa pozícia formálneho posudzovania zákonných podmienok posudzovania oprávnenej držby a napriek tomu súdy nižších inštancií citovali rozhodnutia, ktoré už boli prekonané neskoršími rozhodnutiami, predovšetkým Ústavného súdu SR. Boli názoru, že je povinnosť všeobecných súdov zohľadňovať špecifické okolnosti a individuálne súvislosti každého konkrétneho prípadu tak, aby bolo dosiahnuté spravodlivé riešenie veci, t. j. také, aby úzkostlivé lipnutie na litere zákona v prospech jednej procesnej strany nespôsobilo do očí bijúcu nespravodlivosť. Zdôraznili, že nadobudli nehnuteľnosti v dobrej viere kúpnu zmluvou od pôvodných vlastníkov, ktorých hranice v prírode boli vymedzené, oplotené a na časti nehnuteľnosti, na základe právoplatného stavebného povolenia, realizovaná stavba garáže, keď tento stav trvá od roku 1973 do podania žaloby v roku 2019, t. j. 46 rokov nerušene. Opätovne vytýkali súdu prvej inštancie, že nepripustil návrhy na doplnenie dokazovania z ich strany, bez možnosti ozrejmiť okolnosti a podmienky kúpy nehnuteľností (dôkazy o platení dane, keďže priamo na pojednávaní sa vyjadrili, že dane neplatili, ale následne na MÚ Sabinov zistili opak), ale predovšetkým preukázania, že právny predchodca žalovaného nikdy nebol vlastníkom kúpenej nehnuteľnosti. Dobromyseľnosť svojich právnych predchodcov videli v tom, že zaplatili kúpnu cenu, oplotili pozemok a na základe vydaného stavebného

povolenia bývalým MsNV Sabinov na časti pozemku postavili garáž, ktorá bola užívaná rodičmi žalobkyní a bola predmetom dedenia po rodičoch. Poukázali na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484 /2015, sp. zn. III. ÚS 468 /2022 a sp. zn. I. ÚS SR 151/2016 a nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 165/2011 a sp. zn. III. ÚS 247/2014. Navrhli rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň navrhli odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu konštatoval, že súdy nižších inštancií uzavreli, že právny predchodca žalobkyní bol nedobromyseľný, nebol tak dôvod na doplnenie dokazovania žalobkyňami navrhnutými dôkazmi a to aj z toho dôvodu, že žalobkyne sa týmito dôkazmi snažili súdu preukázať nezákonnosť nadobudnutia predmetu sporu žalovaným, čo však nie je predmetom tohto sporu, pričom žalobkyne sa vo veľkej miere v dokazovaní venovali nadobúdaciemu titulu žalovaného a nie svojmu nadobúdaciemu titulu a z uvedeného dôvodu bol správny procesný postup súdu prvého stupňa, ak sa rozhodol nevykonať navrhované dôkazy. K nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 468/2022 uviedol, že z jeho záverov nevyplýva, že automaticky všetky neregistrované kúpne zmluvy sú platné a účinné bez ďalšieho, ale je vždy potrebné skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Posúdením návrhu žalobkyní o odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre vyhovieť návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP a preto v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalobkyne 1/ a 2/ prípustnosť svojho dovolania okrem iného vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

13.1. Ustanovenie § 432 ods. 2 CSP je nutné vykladať v spojitosti s § 421 ods. 1 písm. a) CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu a to konkrétne v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach.

14. Pretože dovolateľkami uplatnený dovolací dôvod bol vymedzený v zákonných mantineloch § 432 ods. 2 CSP, bol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a na tomto základe dovolací súd podrobil rozsudok odvolacieho súdu meritórnemu dovolaciemu prieskumu; pristúpil k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania z hľadiska uplatnenej dovolacej argumentácie, t. j. z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom vo vymedzenej právnej otázke.

14.1. S prihliadnutím na čl. 3 základných princípov CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/129/2017 z 31. októbra 2017, uznesenie sp. zn. 7Cdo/272/2021 z 31. októbra 2023). Aj podľa rozhodovacej praxe ústavného súdu (I. ÚS 454/2024, I. ÚS 196/2020, I. ÚS 515/2020) do pojmu ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu s prihliadnutím na čl. 3 základných princípov CSP možno zahrnúť rozhodnutia ústavného súdu. Pod pojem ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu teda patrí aj judikatúra ústavného súdu, v rámci ktorej ústavný súd meritórnym spôsobom posudzoval otázky ústavnoprávneho významu.

15. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

16. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

17. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má

nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

18. V posudzovanej veci bolo na základe vykonaného dokazovania súdmi nižších inštancií zistené, že 14. marca 1973 bola uzavretá a jej účastníkmi podpísaná písomná kúpna zmluva medzi predávajúcimi Z. a B. A. a kupujúcimi B. a T. L., keď v bode 1 zmluvy bolo uvedené, že predávajúci odpredávajú časť nehnuteľnosti zapísanej v Protokole č. 2867 k mpč. XXXX/a pod B3/a, b, ale len časť, ktorá zostala po odobratí plochy pre tehelne a ktorá je podľa EN označená parcelou č. XXXX o výmere 297 m² ako neplodná plocha, č. ev. listu 145 za kúpnu cenu 500,- Kčs, avšak k registrácii predmetnej zmluvy štátnym notárstvom nedošlo. Na základe uvedeného zhodne dospeli k záveru, že ak sa kupujúci (právni predchodcovia žalobkyní) ujali v roku 1973 držby pozemku na základe kúpnej zmluvy, ktorá nebola registrovaná štátnym notárstvom, hoci zákon takúto registráciu vyžadoval, nemohli byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že sú ich vlastníckmi, aj keď subjektívne mohli byť o svojom vlastníctve presvedčení, nakoľko požiadavka na registráciu zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnosti bola v Občianskom zákonníku jasne a jednoznačne vymedzená v § 134 ods. 2

19. Pokiaľ išlo o dovolateľkami vymedzenú právnu otázku, súdy nižších inštancií dospeli k totožnému záveru, že k vydržaniu vlastníckeho práva nemohlo dôjsť vzhľadom na to, že kúpna zmluva nebola registrovaná štátnym notárstvom, hoci zákon takúto registráciu vyžadoval a z uvedeného dôvodu žalobkyne a ani ich právni predchodcovia nemohli byť v dobrej viere, že sú vlastníckmi predmetných nehnuteľností.

20. Dovolaťky v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP poukázali na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484 /2015, sp. zn. III. ÚS 468 /2022 a sp. zn. I. ÚS SR 151/2016.

21. V náleze zo 14. novembra 2018 sp. zn. II. ÚS 484/2015 (publikovanom v Zbierke nálezov s uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 48/2018) ústavný súd po podaní historického exkurzu právneho inštitútu oprávnenej držby, kritike nedostatočného zdôvodnenia zmeny (novšej) judikatúry a konštatovaní ústavnej konformity staršej judikatúry považoval za podstatné uviesť, že „pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru považovať taký výklad § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario, výklad, ktorý túto možnosť vylučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný ... taký výklad § 134 v spojení s § 130 Občianskeho zákonníka, ktorý vo svojich dôsledkoch v značnom rozsahu a podstatným spôsobom vylučuje možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku vydržaním, treba považovať jednoznačne za nepripustne reštriktívny, nerešpektujúci podstatu a zmysel zákonného inštitútu vydržania, a teda za ústavne neakceptovateľný ... pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie“.

22. V náleze z 24. novembra 2022 sp. zn. III. ÚS 468/2022 sa ústavný súd k vyššie uvedenému právnomu názoru vo veci sp. zn. II. ÚS 484/2015 explicitným spôsobom znova prihlásil. Predmetom posudzovania tu bola otázka dobromyseľnosti sťažovateľky pri držbe sporných nehnuteľností, v ktorej súvislosti nižšie súdy uviedli, že sťažovateľka mala vedieť, že vlastnícke právo so svojím manželom v skutočnosti nenadobudla, pretože k registrácii „Dohody“ z roku 1973 štátnym notárstvom nedošlo, hoci zákon obligatórne k nadobudnutiu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v tom čase registráciu písomne

uzavretej zmluvy vyžadoval, poukazujúc na prax najvyššieho súdu reprezentovanú rozhodnutiami sp. zn. 4Cdo/283/2009 (R 73/2015), 4Cdo/361/2012 (R 74/2015), 5Cdo/49/2010, 3Cdo/97/2009, 3MCdo/7/2010, 3MCdo/8/2010 a sp. zn. 6MCdo/5/2010. Ústavný súd v tejto súvislosti uviedol, že „právny názor, podľa ktorého súčasťou všetkých okolností, na ktoré je pri skúmaní dobromyseľnosti potrebné brať zreteľ, sú aj ťažiskové právne formy, bol predmetom ústavného prieskumu vo veci sp. zn. II. ÚS 484/2015. Ústavný súd v tejto veci rozhodol nálezom zo 14. novembra 2018, v ktorom vo vzťahu k uvedenému právnemu záveru zdôraznil, že takýto výklad § 134 v spojení s § 130 Občianskeho zákonníka, ktorý vo svojich dôsledkoch v značnom rozsahu a podstatným spôsobom vylučuje možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku vydržaním, treba považovať jednoznačne za neprípustne reštriktívny, nerešpektujúci podstatu a zmysel zákonného inštitútu vydržania, a teda za ústavne neakceptovateľný... Vo vzťahu k ústavne konformnému výkladu dobromyseľnosti držby v tomto náleze ďalej považoval ústavný súd za podstatné zdôrazniť, že „pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie“. (body 22. a 23. odôvodnenia nálezu).

23. Nakoľko v dovolaní vymedzená právna otázka bola dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, najvyšší súd na vyššie citované nálezy ústavného súdu naviazal rozhodnutím Veľkého senátu najvyššieho súdu z 13. mája 2024 sp. zn. 1VCdo/1/2024, ktorého právna veta znie: Právny titul je len jedným z dôkazov preukazujúcich dobromyseľnosť držiteľa a oprávnenosť držby, preto jeho nedostatok pre účely vydržania sám o sebe nemôže zapríčiniť neoprávnenosť držby. Rozhodujúcim vždy bude, či držiteľ konal poctivo, teda napr. či za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

23.1. Veľký senát najvyššieho súdu v citovanom rozhodnutí ďalej uviedol, že „držba je historicky chápaná ako faktický stav, ktorý spočíva vo vykonávaní faktickej reálnej moci nad vecou s úmyslom mať vec pre seba. Držba preto predpokladá existenciu dvoch zložiek. Prvou je corpus possessionis, ako faktická moc nad vecou, ku ktorej musí pristúpiť animus possidendi, ktorý vyjadruje vôľu držiteľa mať vec (právo) pre seba a nakladať s ňou ako s vlastnou. Vznik držby sa však na rozdiel od vzniku vlastníctva nemusí de lege lata nutne opierať o existujúci právny dôvod. Inak povedané na vznik oprávnenej držby postačí naplnenie zákonných predpokladov držby, medzi ktorými sa existencia právneho dôvodu nenachádza. V súčasnom Občianskom zákonníku rozlišujeme len medzi oprávnenou držbou a neoprávnenou držbou. Náš právny poriadok z tohto pohľadu nerozlišuje medzi držbou titulárnou a držbou vzniknutou na základe tzv. domnelého titulu, tak ako to robí napr. § 991 Českého občianskeho zákonníka. Oprávnená držba je založená na objektívne posudzovanej dobromyseľnosti držiteľa, že mu vec alebo právo patrí. Právne predpisy výraz „dobromyseľný“ nevymedzujú, preto východiskom ďalších úvah musí byť jeho význam v bežnej reči. V Slovníku slovenského jazyka sa tomuto výrazu prisudzuje význam „dobrosrdečný, dobrácky“ a jeho synonymom je „statočný, poctivý, čestný“; opakom je zas výraz „zlomyselný“ vo význame osoby, ktorá si „želá, robí niekomu zle“. Držiteľ je teda dobromyseľný o tom, že mu vec patrí vtedy, keď je poctivý, čestný o tom, že svojou držbou vykonáva vlastné právo, a teda že svojou držbou nerobí inému zle, že nezasahuje do práva iného, že nekoná bezprávne. Pri vydržaní nejde o to, či je držiteľ dobromyseľný s ohľadom na právny poriadok ako taký, ale či ho môžeme považovať za nedobromyseľného vo vzťahu k vlastníkovi, ktorý má stratiť svoje vlastníctvo, teda či na jeho správaní k vlastníkovi je niečo odsúdeniahodného, čo spôsobuje, že spoločnosť nechce poskytnúť ochranu jeho dlhodobej a vlastníkom nerušenej držbe. Súd sa v rámci skúmania otázky dobromyseľnosti zameriava na skúmanie poctivosti konania držiteľa z objektívneho hľadiska a nie na skúmanie (ne)existencie právneho titulu. Ako je už uvedené vyššie, je to dané tým, že na vznik držby nie je nevyhnutná existencia právneho dôvodu jej uchopenia a právny dôvod jej uchopenia je/môže byť len jedným z dôkazných prostriedkov, osvedčujúcich oprávnenosť držby. Pokiaľ platnosť právneho dôvodu uchopenia držby nie je rozhodujúcim kritériom pre skúmanie dobromyseľnosti držiteľa o oprávnenosti jeho držby potom ani právny omyl nie je - z hľadiska platnosti a

existencie právneho dôvodu uchopenia držby - rozhodujúci bez ohľadu na to, či je ospravedlniteľný alebo neospravedlniteľný. Neexistencia alebo neplatnosť právneho titulu teda sama osebe nevylučuje poctivosť konania konajúceho a jeho dobromyseľnosť v tom, že mu vec alebo právo patrí, a teda že vzhľadom na jeho presvedčenie objektívne vzaté koná v dobrej viere t. j. v ospravedlniteľnom omyle o poctivosti nadobudnutia držby. Na základe uvedeného je možné aj naďalej zotrvávať na názore, že na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude treba, aby nadobúdateľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia - riadny prechod vlastníctva, ale len okolnosti svedčiacie o poctivosti nadobudnutia, v tom je základný rozdiel medzi ochranou vlastníctva a ochranou držby (R 45/1986). Poctivosť konajúceho účastníka občianskoprávneho vzťahu ma pri skúmaní dobromyseľnosti držiteľa nepochybne zásadnejší význam, ako (ne)existencia právneho titulu, ktorý právny predpoklad vydržania zákon de lege lata nestanovuje“. Následne vyvodil záver, že „nepovažuje za správny v podstate jediný argument, o ktorý sa novšia judikatúra (R 73/2015 a R 74/2015) opiera, a to, že „neznalosť jasného, zrozumiteľného a nesporného ustanovenia zákona neospravedľuje - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť“. Judikátorná línia reprezentovaná rozhodnutiami R 73/2015 a R 74/2015 je nielen explicitne zákonom de lege lata nepotvrdzujúca, ale je tiež v rozpore so zámerom, ktorý mal zákonodarca pri reforme právnej úpravy vydržania v roku 1950 (spružniť a uľahčiť vydržanie) a pri znovuzavedení inštitútu vydržania v roku 1982 (ochrániť tzv. nedoložené právne vzťahy k nehnuteľnostiam), rovnako tak značne obmedzuje dosah vydržania a je neprimerane rigidná. Preto sa veľký senát priklonil k ostatným súdnym rozhodnutiam (sp. zn. 5Cdo/210/2019, 4Cdo/287/2006, 2Cdo/190/2020 a 2Cdo/201/2020), ktoré fundamentálne reflektujú staršiu judikatúru (rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/117/94), vychádzajúc pritom z interpretácie ustanovenia § 134 ods. 1 v spojení s § 130 ods. 1 OZ, z ktorých ustanovení platný právny titul ako predpoklad pre dobromyseľnosť držiteľa, resp. oprávnenosť držby nevyplyva. Zároveň pritom rešpektoval účel vydržania, ktorým je uvedenie do súladu dlhodobého faktického stavu nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. Na historickom pozadí nie nepodstatnou je tiež okolnosť, že ani v minulosti (podľa slovenského, resp. uhorského práva, pozn.) právny titul nebol podmienkou držby. Nedostatok právneho titulu (napr. ústna kúpna zmluva nehnuteľnosti) preto pre účely vydržania nemôže zapríčiniť neoprávnenosť držby, resp. nedobromyseľnosť držiteľa; keď tak, môže byť (iba) jedným z dôkazov preukazujúcich oprávnenosť držby, resp. dobromyseľnosť držiteľa. V zhode s názorom ústavného súdu pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ mohol byť objektívne presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce, že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie“.

24. Podľa dovolacieho súdu uvedená požiadavka z hľadiska možného vydržania vlastníckeho práva, spočívajúca v registrácii zmluvy štátnym notárstvom, na ktorej založili nižšie súdy právne posúdenie predmetnej veci, nemá oporu v zákone a je v rozpore s rozhodnutiami uvedenými dovolateľkami v podanom dovolaní, ako i v rozpore s rozhodnutím Veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/1/2024. Pokiaľ súdy nižších inštancií založili svoje rozhodnutia na odlišnom právnom názore, treba mať za to, že ich rozhodnutia spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci. Pre úplnosť dovolací súd však potrebuje uviesť, že predmetné rozhodnutie bolo prijaté veľkým senátom až po rozhodnutiach súdov nižších inštancií.

25. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky dovolateľiek, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkýň 1/ a 2/ je nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale aj dôvodné (§ 432 ods. 2 CSP). Keďže súd prvej inštancie vychádzal pri právnom posúdení veci z rovnakého nesprávneho právneho názoru ako odvolací súd a vec bude potrebné opätovne prejednať so zohľadnením právneho názoru vysloveného najvyšším súdom (§ 455 CSP), najvyšší súd je toho názoru, že pre zabezpečenie efektívneho a dôkladného posúdenia veci je potrebné zrušiť aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec vrátiť podľa § 450 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

26. Napokon, vo vzťahu k uplatnenej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd pre úplnosť konštatuje, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a nevykazuje vady nepreskúmateľnosti či arbitrárnosti. Dovolací súd preto nepovažoval za opodstatnené dovolacie námietky vzťahujúce sa k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.